

**Pregó de Santa Tecla 1996,
per Frederic Porta**

PREGÓ

Senyor alcalde, senyors regidors, estimats tarragonins,

Diffícilment podria pensar en un honor més gran que aquest. M'heu convertit en pregoner de les Festes de Santa Tecla a la meva ciutat, a la meva Tarragona. Per acabar d'arrodonir aquest impagable regal, les festes del 96 són les primeres declarades d'interès nacional per la Generalitat de Catalunya, atenent, segons diu el text del *Diari Oficial*, "el seu extraordinari arrelament popular". Enhorabona, doncs, a l'esforç premiat de tots els tarragonins, reconeguts per les institucions del nostre país només quinze anys després de la recuperació plena de les nostres Festes Majors. Voldria dedicar especialment aquest pregó a dues persones que no tinc el plaer personal de conèixer.

La primera és el pregoner de l'any passat, Muhamed Nezirovic, ambaixador de Bòsnia, que ens va deixar un text preciós, prodigi de cultura i de tolerància. Un any després i malgrat les eleccions tot just celebrades, els musulmans de Bòsnia que ell representava encara no han trobat la pau completa malgrat els bons desitjos de solidaritat enviats des de les nostres terres. Nezirovic ens confirmava en el seu text que la cultura crea homes lliures.

La segona persona a qui voldria dedicar aquestes línies és Jordi Anguera, membre de la Colla Jove de Tarragona, que va patir un accident que li ha causat paraplegia a causa d'un castell que va fer llenya tot just fa un any. Cal retre homenatge d'agraïment cap aquest home jove que ha patit minva de la seva salut exercint com a tarragoní i casteller.

Sí, sóc fill de Tarragona i, aprofitant l'eslògan dels afroamericans, molt orgullós de ser-ho. En el decurs de la meva existència, he viscut l'absoluta transformació de la ciutat tot i que, si Déu vol, encara em queden uns quants anys per arribar a vell. La dinàmica embogida d'aquest final de

mil·lenni ha fet que, com a tarragoní, em trontollessin de debò els meus senyals d'identitat. Dels anys seixanta ençà, les hem hagut de veure de tots els colors. Tarragona i jo, com tothom, hem viscut a un ritme desbocat, autèntic signe dels temps que corren. Vaig néixer i passar la meva infantesa en una ciutat on encara la gent del carrer, els meus convilatans, em reconeixien curiosos dient: "Nen, tu deus ser un Vila". I sí, sóc un Vila de Tarragona, sortit del carrer Cavallers. Tinc l'orgull de ser fill d'aquella Tarragona on tothom es coneixia, d'una vila de la qual, passades tres dècades, poc en queda: la metamorfosi ha estat gegantina i en alguns sectors, kalfiana, encara que aquest concepte sembli frase feta i buida de tant usar-la.

No vaig tenir la sort de conèixer el meu avi matern, el senyor Francesc de Paula Vila i Adseries. Era un tarragoní emprenedor que, el 1902, va fundar la revista *Atalaia*. Vint anys després, amb una família de deu fills ja feta, Francesc Vila arribaria com a periodista a dirigir el diari *Tarragona*. Per estrenar-se al càrrec, el meu avi va publicar un seguit d'articles titulats "La vuelta de San Magín", textos en els quals va crear la figura d'un tarragoní imaginari que tornava a casa després d'anys d'absència i es quedava bocabadat dels canvis viscuts per la nostra ciutat. Això als anys vint, quan les transformacions urbanes, com aquell qui diu, encara viatjaven en tartana. No puc imaginar què diria el meu avi si veiés la Tarragona d'avui. Ell no va tenir mai la sort de pronunciar el pregó de Santa Tecla, com tampoc no l'han tingut molts i molts tarragonins de totes les èpoques que han sabut treballar per la millora de la nostra qualitat de vida sense esperar reconeixement a la seva solidaritat. Per als autèntics herois d'avui en dia, que no són altres que aquells que encara creuen a dedicar la seva vida al servei dels altres i dels més desprotegits, també dedico amb tota humilitat aquestes paraules.

El meu avi, Francesc Vila, va morir el 1925. Aleshores, encara quedaven per davant gairebé quaranta anys per viure l'autèntica revolució, per presenciar el formidable canvi de la nostra vila. De la seva Tarragona a la nostra queda només la constància eterna i d'arrel romana d'uns quants senyals d'identitat. Hem triplicat la població i ja gairebé ningú no gosaria parar-me a la Rambla per preguntar-me si sóc un Vila, que ho pot intuir per la meva fesomia. Ara tot és molt més anònim, molt menys entrançable. Ja no formem els tarragonins aquella petita família de tranquils costums que feia excursions al Llorito o anava a la font de l'Oliva buscant bona aigua.

El creixement dels anys seixanta i setanta, l'arribada de la petro-



química, ens ha transformat en una família gairebé disfuncional, un grup de gent que ha viscut, al marge dels canvis polítics i la recuperació de les llibertats nacionals —que ja són prou canvis—, el trauma de veure la seva identitat ciutadana fortament sotragada. Els primers anys de democràcia encara els vàrem viure com un *shock*. Havíem crescut tant i tant que gairebé no ens reconeixíem mirant-nos al mirall del nostre mar des del Balcó, tocant ferro com mana el codi del bon tarragoní. Col·lectivament, hem viscut una fortíssima crisi d'identitat i encara no sabem ben bé si hem recuperat una estabilitat plena.

Els xiquets de la meva generació, impregnats d'anàlisi pessimista, ens queixàvem de viure en una ciutat que havia vist passar la seva fase d'esplendor feia dos mil anys, quan Cèsar ens batejava com a *Colonia Iulia Urbs Triumphalis Tarraconensis*. Ja no érem tampoc la provinciana Tarragona de capellans, militars i rendistes de començaments de segle. Què érem? Doncs un batibull d'immigrants gens assimilats, desfeta urbanística, bon nivell de vida i un excés de tranquil·litat basada en allò de "qui dia passa, any empeny". A sobre, si els adolescents teníem la pretensió d'estudiar havíem, tant si vols com si no vols, de marxar al Cap i Casal, anàvem a una Barcelona on s'han acabat quedant com a residents bona part dels meus contemporanis i dels meus amics íntims.

Per dir-ho en clau generacional, teníem un munt d'assignatures pendents amb la nostra ciutat. Bastants anys després, un grup de noiets de Constantí anomenats Els Pets resumia perfectament el nostre pessimisme existencial de tarragonins joves llançant un crit de protesta amb lema encertat. Cantaven Els Pets allò de "Tarragona m'esborrona, Constantí em fa patir". No calia que ho expliquessin gaire. Ja ens fèiem la idea del que, mitjançant la música, volien transmetre'ns. Això també ja forma part del nostre passat. Heu aconseguit passar full. Tarragona ja no m'esborrona. Avui, Tarragona m'il·lusiona. Com si fos un conte èpic, la ciutat ha despertat del seu llarg somni i ara es belluga amb ganes de fer coses. Diuen, i diuen amb raó, que la il·lusió és motor de vida, el combustible que ens espitja cap endavant. Mentre aquest honorat pregoner vivia a Nova York i li agradava deixar bocabadats els ianquis dient-los que venia d'una capital romana amb dos mil anys d'història, vosaltres anàveu canviant el sentiment col·lectiu, anàveu netejant la cara a la ciutat, convertint projectes i velles mancances en esplèndides realitats. En aquest sentit, vivíeu una autèntica explosió de petites agrupacions que es mouen per la ciutat, tot i que moltes vegades els manca poder de difusió perquè altres tarragonins sàpiguen què estan fent i a què estan dedicant els seus esforços.

Volíem teatre? Ara ja el tenim, per fi i gràcies a l'esperit de gent de casa tan desitjosa de fer coses com els de Trono Villegas. Volíem una rambla com cal? Ara la tenim doble en llargada i tan preciosa com sempre. Per cert, el tarragoní de soca-rel, quan senti això de la "Rambla preciosa", pensarà "oh, sí, però anant pel mig rellisca quan plou". Típic, terriblement típic i tarragoní. Portem les característiques de la personalitat col·lectiva dels catalans fins a extrems de caricatura. Sempre acostumem a veure l'ampolla mig buida en lloc de mig plena. Quan un tarragoní et diu que va fent, senyal que tot a la seva vida és oli en un llum. Quan critica, en fa un gra massa per sistema i acostuma a exagerar les penes. Queda clar que l'optimisme no forma part de les nostres virtuts. Som crítics fins a extrems d'autodestrucció com si ho portéssim marcat al codi genètic. Sigui dit amb el "carinyo" més gran, som tan especials que, vivint en una ciutat perfecta per passejar, ens embussem de cotxes encara que sigui per anar a buscar el diari a la cantonada. I la culpa, de l'Ajuntament, que per a això està, per emportar-se totes les crítiques i ben pocs agraïments. No vull ni imaginar la quantitat de renecs, dignes d'un vell pescador de l'estimat Serrallo, que hauran dedicat els meus convilatans a les obres del pàrquing de la plaça de la Font, i ja temo com si fos una pedregada que comencin les obres del Mercat. Tothom protestarà i pocs arribaran a pensar que tota millora comporta un temps de sacrifici.

Aquest pregó només vol confirmar-vos des de la visió d'un tarragoní exiliat de la terra que la ciutat i el seu esperit han girat 180 graus. Tarragona ja no esborrona, sinó, que hinsisteixo, il·lusiona. Em fa la claríssima impressió que comencem a veure l'ampolla ciutadana mig plena. Sembla que, per fi, el coratge i la perseverança mostrats en vida per santa Tecla, la nostra patrona, se'ns hagin empeltat. I si abans us deia que la meva generació no estava gaire convençuda de les bondats de la seva vila, ara estic segur que tot ha canviat en sentit clarament positiu, de substancial millora.

Anys enrere, quan arribava el 23 de setembre, podíem veure el pilar de quatre caminant i poca cosa més. Ara, malgrat que tots diguin que l'Ajuntament no té un ral, durant onze dies i onze nits hi ha al programa de festes quasi dos-cents actes, poca broma. No perdem la memòria col·lectiva, no perdem la perspectiva històrica. No fa tants anys, la nostra llengua ens estava prohibida. Avui tenim els nostres representants elegits democràticament i fins i tot un batlle que aixeca passions contrastades. Francament, prefereixo mil vegades un alcalde

polèmic amb ganes de crear abans que totes les patums de sempre, víctimes de la paràlisi per anàlisi i amb el "no" constantment als llavis, atu-rant qualsevol iniciativa. La polèmica també és una expressió de vida que les coses es mouen i aquest consistori treballa per la ciutat. No a gust de tothom? Potser sí, però treballa, que és el que importa. Per sobre de les respectables tendències polítiques apliqueu en la gestió consistorial el vostre amor a Tarragona per damunt de tot, com un pont d'enteniment que suavitzí divergències.

Lluny de la mentalitat catastrofista i derrotista que tant ens llastrava abans, ara Tarragona és com una au fènix que torna a remuntar el vol. Personalment, parlant de moixons mitològics, em comença a recordar aquell albatros que expressava el poeta Baudelaire. Potser sembla lleig i inestable amb els peus a terra, però magnífic i majestuós quan comença a enlairar-se. La nostra Tarragona ha tornat a volar. Ja tocava i ens fa sentir ben contents.

Veiem nous domassos a la nostra casa gran i comprovem contents que el gegant moro té nova espasa. Tenim quatre colles castelleres i certa tibantor d'aquella que fa caliu entre els matalassers i la Jove. Han tornat, lloat sia Déu, les nostres Dames i Vells per ser fidels al seu lema, "tocar el voraviu a tothom que s'ho mereix". Hi ha cercavila, hi ha correfoc, àliga i mulassa, hi ha unes jornades internacionals folklòriques per lluir el nostre Esbart de Santa Tecla i, fins i tot, ens hem espavilat per organitzar al nostre Tennis una eliminatòria de Copa Davis contra Dinamarca plena de tennistes catalans. Tarragona es mou i va aconseguint el que vol i el que se li posa entre cella i cella, com ha de ser.

Ara que parlo de danesos, és la cultura nòrdica la que ens ha ensenyat allò que es gasten més energies pensant que fent. Els tarragonins hem passat de mirar-nos el melic i procurar cadascú per ell a preocupar-nos per donar alguna cosa a la ciutat que ens agrupa. La revifada està resultant tan espectacular que estem, fins i tot, reclamant la nostra quota de protagonisme en la realitat i el camí de progrés de Catalunya. No cal que us recordi, descàrregues de soja al marge, el formidable potencial i l'esplèndida realitat econòmica del nostre port, un altre motiu d'orgull, com tampoc cal que insisteixi en aquesta mina d'or que és el nostre passat arqueològic. La Imperial Tàrraco també ha de servir com a trampolí de llançament de la moderna Tarragona cap a tot el món, més enllà de polèmiques puntuals. Amb l'obligat criteri de respecte al nostre formidable passat, heu recuperat les Voltes i heu transformat el nucli antic fins a fer-lo lluir.



En aquesta particular època de renaixença local ens queda a tots un llarg camí d'esperança per recórrer, molts temes pendents a l'agenda que seran transcendents per al nostre esdevenidor col·lectiu. Per exemple, assumir i també implicar en la causa comuna els milers d'immigrants que viuen als nostres barris, fer-los tarragonins de plena activitat gaudint i aprofitant la nostra diversitat cultural. Com a reivindicació, així mateix desitgem que les indústries petroquímiques ens donin molt més que els indispensables llocs de treball i el ja tradicional "ai" al cor i la cèlebre frase fatalista "algun dia Tarragona saltarà pels aires per culpa seva". Els dirigents d'aquestes empreses tenen obligacions i deutes pendents cap a la ciutadania. Uns quants tarragonins encara tenim arrelat el prejudici de creure que la indústria local hauria de tenir l'obligació de fer revertir aquí una part substancial de la riquesa que genera com a compensació pels maldecaps que ens procura.

No pretén aquest ser un pregó crític. Més aviat desitja provocar una reflexió francament optimista. Si abans anaven mal dades, ara poc hi falta per dibuixar un panorama de color rosa, tot i que no hi manquen les espines. Tarragona torna a estar viva i amb desig de millora. Som capaços, ara que tenim universitat, de posar-nos al capdavant de la tecnologia amb iniciatives com Tinet, que ens ofereix el món via Internet, i acabem de veure sortir un nou diari a les nostres contrades, aquest *El Punt* que ja és un clàssic indispensable en altres comarques del nostre país.

Modestament, ja sabeu tots plegats de quin peu vaig coix i cap on em tira el cor. No podria deixar passar l'oportunitat sense parlar del Nàstic com a metàfora de vida i, alhora, de ciutadania. El meu estimat pare, valencià integradíssim, va aconseguir que el futbol formés part important dels meus primers anys. Per mi, la graderia i les tardes de diumenge arran de gespa veient nois en calça curta darrere d'una bimba van significar una autèntica escola de tarragonisme. Ja ho deia Rainer Maria Rilke, "la pàtria de l'home és la seva infantesa". Els records dels meus primers anys d'existència marxen entre passeigs per la Rambla i gols de l'irrepetible Valero Serer, entre estudis a Sant Pau i cròniques del mestre David Castillo, un gran tarragoní d'origen aragonès, entre nenes vestides de les Teresianes i els habituals —i sempre estèrils— patiments d'un ascens a Segona que mai no acabava d'arribar. Amb el benvolgut Enric Pujol, un altre tarragoní ferit d'amor per la seva ciutat, hem somniat algunes vegades de tocar el cel esportiu amb els dits i calcular els beneficis que comportaria per a Tarragona un Nàstic espitjat per tothom fent pinya, ambiciós, gran com gran és la nostra ciutat. No tinc cap ganes

d'anar-me'n a l'altre barri sense viure aquell miracle que altres convilantans van gaudir cinquanta anys enrere: un Nàstic a Primera Divisió.

És això una utopia? No, no ho és. Com deien al Maig del 68, siguem realistes i, per tant, demanem allò que sembla impossible. A la vida com a l'esport, s'han de tenir les mires ben altes, les ambicions ben enteses, clares i a punt per ser assaltades i aconseguides. Si ens hi fixem una mica, a la mort del dictador, Tarragona era una i vint anys després és una altra de ben diferent i, per sort, molt, molt millor. Potser per la mitificació del record infantil, he acabat pensant que Tarragona no seria res de l'altre món si no construís un Gimnàstic potent com a signe visible de la seva bona salut ciutadana; o a l'inrevés: que amb l'aparador d'un equip grana potent i conegut arreu podríem ensenyar orgullosament a tothom l'esplèndida bellesa de la nostra Tarragona. Per bromes del destí, el nostre Nàstic compleix cent deu anys d'existència condemnat eternament a envejar els 10.000 socis que té la Penya Barcelonista de Tarragona. Bé, no tenim el Ronaldo, però teníem el Gerard Escoda i ha marxat cap a Lleida per manca d'expectatives. És una bona metàfora, sí senyor: el Cap i Casal català com a centre d'atracció irresistible, monstre gegantí que pot amenaçar de menjar-se fins i tot l'esperit de la seva rogalia gràcies a la seva força desmesurada. En cap ordre de la vida viure amb complex d'inferioritat envers Barcelona porta enlloc. És més, si Barcelona s'ha transformat de manera formidable aprofitant els Jocs Olímpics, també ho podem fer nosaltres aprenent del seu exemple.

Avui el futbol és un fenomen de masses de tal nivell que els equips s'han acabat convertint en ambaixadors de la seva ciutat o del seu país. Hom diria que el municipi rep el reconeixement universal segons sigui la categoria on jugui el seu equip. I nosaltres no som de Segona B. Aquesta Tarragona d'avui és de Copa de la UEFA. Els maldecaps del Nàstic van augmentar el dia que va canviar el centre de la ciutat, aquell recordat camp de l'avinguda de Catalunya —on, per cert, no hi ha ni una mísera placa que recordi aquelles tardes de futbol i comunió urbana—, per anar desterrat a l'Arrabassada, un lloc que ara està destinat a convertir-se, ves per on, paradoxes del destí, en el nou centre de creixement, en la nova mostra de prosperitat de la nostra ciutat. Mireu, com a exemple engrescador, la fantàstica tasca feta per la gent del voleibol de Sant Pere i Sant Pau, un barri tan nou, tan petit i amb unavoluntat de superació tan formidable que ha acabat fent-se un lloc entre els millors del seu esport sense anar sobrat d'altra cosa que no sigui pura il·lusió.

No voldria fatigar més la vostra amabilitat. Em sembla que el missatge que aquest pregoner volia adreçar-vos ha quedat ben clar. Aquesta Tarragona ja no m'esborrona. M'il·lusiona i m'agrada dir-ho amb la boca ben plena. Continuem, doncs, treballant tots plegats perquè la il·lusionada retrobada es mantingui. La nostra, des de fa dos mil anys, és una ciutat de primera, i els seus habitants estem obligats a cuidar-la i millorar-la com mereix. Que l'exemple de la combativa santa Tecla, capaç de tots els sacrificis per tal de mantenir els seus ideals de fe, ens il·lumini en aquest camí que, com a regidors, heu obert a tots els tarragonins, un camí que s'intueix esplèndid. Gaudim tots plegats de la Festa Major, que després ja tornarem a la lluita diària per situar Tarragona al lloc que mereix i que tots desitgem.

Endavant amb la Festa Major de l'any 96! Visca aquesta Tarragona que ens il·lusiona!